

EKTik

Europako Batasunera

Azaroaren 1etik aurrera indarrean jarriko da Europako Batasun Politiko, Ekonomiko eta Monetarioaren Hitzarmena, 1991ko abenduan Europako Komunitateko estatu eta gobernuburuek Holanda-

ko Maastricht hirian sinatu zuten hitzarmena hain zuzen. Europako Batasunerako Hitzarmena edota Maastrichteko Hitzarmena izenez hobeto ezagutzen den akordioarekin aldaketak egongo dira Eu-

ropako egitura politiko-ekonomikoan. Orrialde hauetan, aldaketa hauen berri eman nahi dugu, azaroaren 1etik aurrera gertatuko diren berrikuntzen gutxi gorabeherako gida bat eginez.

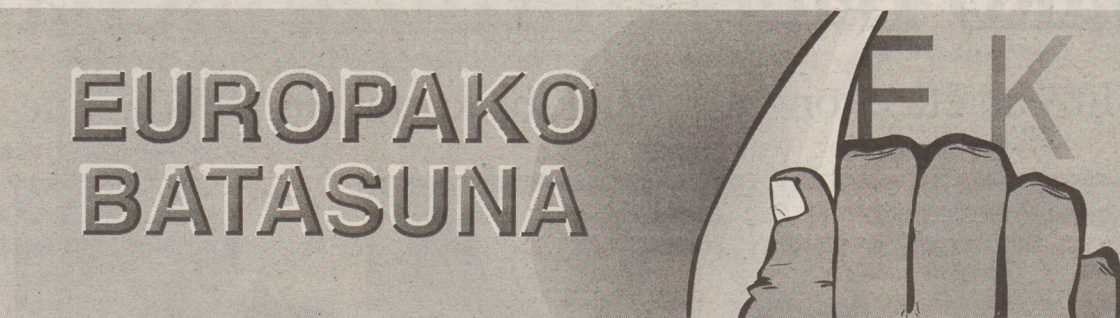
EUROPAKO BATASUNA

Hitzarmena martxan jarri bezain laster, Europako Komunitateak izena aldatu eta Europako Batasuna izena hartuko du, eta hain zuzen hori izango da hasiera-hasieratik aldaketa nagusienetarikoa. Dena den, izen berriaren erabilera bereganatzeko malgutasuna eman zaie estatuei, eta ez dute inor izen zaharra uztera behartuko. Douglas Hurd Erresuma Batuko Atzerri ministroak aurreratu duenez, bere gobernuak Europako Komunitatea izena erabiltzen jarraituko du, euroeszeptikoen haserrea areagotu ez dadin. Europako Batzordeak ere, oraingoz, paper eta dokumentuen idazpurua aldatzeko asmorik ez duela esan du.

Europako Batasunerako Hitzarmena hiru zutabetan dago oinarritua, batasun politikoan, batasun ekonomikoan eta diru batasunean hain zuzen ere. Hiru zutabe hauek indartzeko orduan, ordea, oraindik EK-ko kideen artean zatiketa handia dagoela frogatu da. Europako Batasunari izaera federala eman nahi diotenak eta Bruselaren zentralismoari tinko aurre egin nahi diotenak ez datoz bat Europako eraikuntzan, eta bide batez, eztabaida horrek bultzatu du Maastrichteko Hitzarmenaren berrespen prozesuaren atzerapena. 1991ko abenduan hitzartutako akordioaren berrespen prozesua 1992ko urtean zehar amaitu eta 1993ko urtarilaren 1ean martxan jarri behar bazen ere, aurtengo urriaren 12ra arte ez da prozesua amaitu, eta bihar jarriko da indarrean.

Maastrichteko Hitzarmenak ez du Europako Komunitatearen sorrera ekarri zuen Akta Bateria ordezkatzen. Aitzitik, berau osatu egiten du. Maastrichteko Hitzarmenak Europako Komunitatea osatzeko hitzarmenak puntu askotan eraberritu eta osatzen baditu ere, euren nortasuna errespetatu du testu bakar batean bateratzeari uko eginez, nahiz eta horrek testu, zenbaki eta anakronismoen saltsak eragiten dituzten artikulazio eta interpretazio nahasiak sortu.

Batasunaren izaera itxia, integrala eta aldaezina izan arren, Maastrichteko Hitzarmenak beraztertua izateko aukera ematen du, nahiz eta horretarako bidea konplikatu izan eta denon adostasuna eskatu. Ekimena edozein estatukidetakoa Gobernuari eta Europako Batzordeari dagokie. Zuzenketak aintzakotzat hartzea Europako Kontseiluari dagokio

Bihar hasiko den Batasuna

Europako Batasunerako Hitzarmenaren berrikuntzak

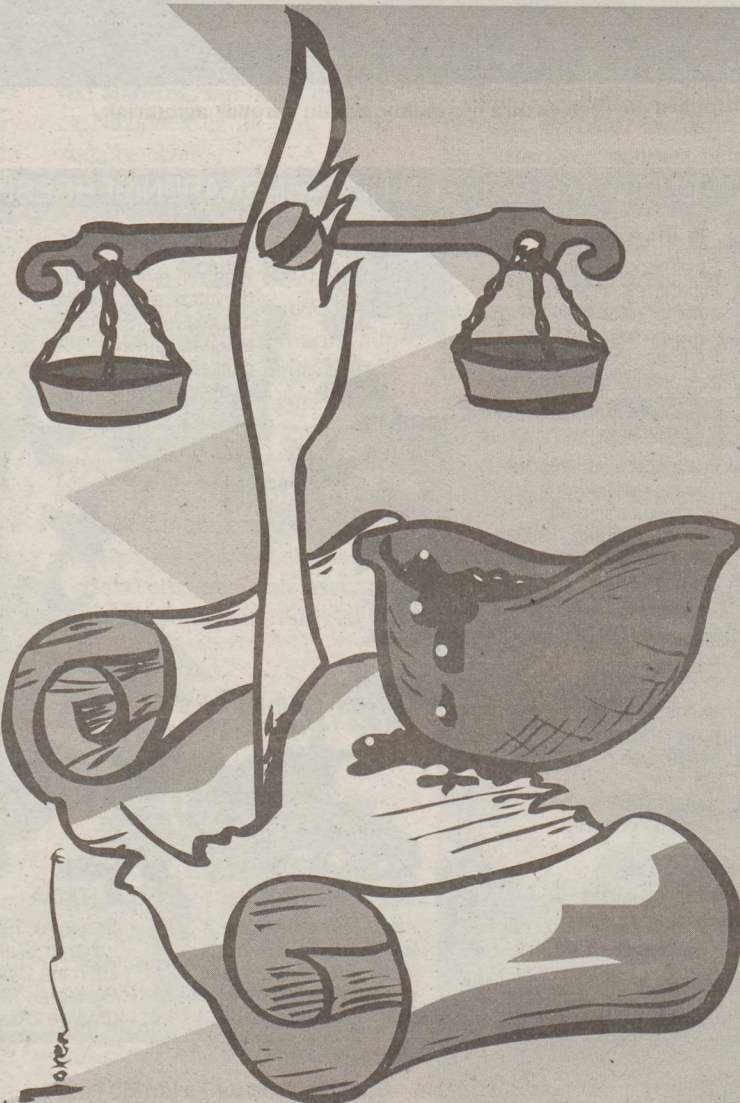
Europako Legebiltzararekin kontsultatu ondoren. Kontseiluaren argi berdeak gobernatzeko konferentzia bat hastera ekarriko luke eta horretan ahobatasuna beharrezkoa litzateke. Azkenik, zuzenketa estatukide guztiek berretsi eta gero sartuko da indarrean.

Dena den, eta zenbait puntutan hitzarmenean aurrerapauso txikiak eman zirela uste duten kide batzuen ekimenez eta bukatu gabeko Batasunak behar duen dinamismoa kontuan hartuta, Maastrichteko Hitzarmenean bertan aurrirakuntza da 1996an gobernu arteko konferentzia bat egitea, Batasunaren helburuak kontuan hartuz, Atzerri eta Segurtasun Politika Bateratuari eta ekintza komunitarioen hierarkiari buruzko xedapenak aztertzeke.

Errebisioa aldeztu aurretik jarritako data baino lehenago ere izan daiteke, Batasunean sartzeko eskaera egin duten herrialdeen inkorporazioarekin. Izan ere, Hitzarmenak berak jasotzen du zuzenketak egin beharko direla Batasunean kide berri bat sartzen den aldiro. Finlandia, Suedia, Norvegia, Islandia eta Austria ate joka dabilta jada.

ATZERRI ETA SEGURTASUN POLITIKA BATERATUA

Golkoko Gerrak eta Jugoslavia ohiko errepubliketakoak hala nola atzerri politika bateraturik

ez izateak agerian utzi dute Europako Komunitateak bere aldeetik ekiteko duen gaitasunik eza. Estatu Batuen eragina handituz joan da Eki Europa eta Sobiet Batasuneko blokeak erori ostean eta Europaren eragin eremua murriztuta gelditu da. Honen guztia- ren aurrean, Europak behar duen politika tresneria eraikitzeke beharra azpimarratu zuten Maastrichteko estatu edo gober-

nuburuen gailurrean. Hemen jaio zen Atzerri eta Segurtasun Politika Bateratua. Atzerri politikan erabakiak hartzeko beharrezko ahobatasuna hein handi batean desagertuko da. Europako Kontseiluak, ohizko sei hilabeteroko gailurrean edota ezohizko gailurrean, ekintza eremua (Jugoslavia ohia edota Palestina esaterako) aho batez erabakiko du. Ondoren, ministroen kontseiluak bi

hereneko gehiengo koalifikatuz indarrean jarriko du. Honek, ahobatasunak jarritako traba asko gainditzeko aukera ematen du, baita azkartasunean irabazteko ere.

Atzerri eta Segurtasun Politika Bateratuaren beste oinarriak, Defentsa eta Segurtasuna, Mendebal Europako Batasunari (MEB) lotu nahi zaizkio. Era-kunde zahar eta zaharkitu hau azaroaren 1etik aurrera Europako Batasunaren beso armatua izango da, eta Armada franko-alemaniarrean oinarrituko da.

JUSTIZIA ETA BARNE ARAZOETAKO KOOPERAZIOA

Europako Batasunaren helburuetarikoa bat Justizia eta Barne arazoetan kooperazioa garatzea da, Hitzarmenean bertan adierazten denez, horretarako jarri dituen norma erregulatzailleen bidez. Horrela kooperaziorako bederatzi eremu aipatzen ditu: asilo politika, Europako Batasunak dituen kanpo mugetan pertsonen zirkulazioari dagozkion normatibak, inmigrazio politika, toxikomaniaren aurkako borroka, nazioarte mailako iruzurraren aurkako borroka, gai zibiletako kooperazio judiziala, gai penaletako kooperazio judiziala, aduanetako kooperazioa eta kooperazio poliziala talde armatu, droga trafiko eta nazioarteko delinkuentziaren aurka.

Beste gai askorekin gertatzen den moduan, Justizia eta Barne Arazoetako kooperazioa ez da gai berria. Orain arte, ordea, alde-biko hitzarmenak edo taldekakoak (Schengen taldea kasu) izan dira. Kooperazio honetan aurrera eramango diren ekintzek 1950eko azaroaren 5eko Giza Eskubide eta Oinarriko Askatasunei buruzko Konbenio Europarra eta 1951ko uztailaren 28ko Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Konbentzioa errespetatu beharko dituzte.

Instituzioei dagokienez, Europako Polizi Institutua (Europol) osatzeko asmoa dago, besteak beste kooperazio polizialaren barnean informazioa bildu eta hori elkarri trukatzear arduratuko dena. Interes Romuneko gaiak garatu eta aztertzeke eta Kontseiluari zuzendutako diktamenak egiteko goi funtzionarien Koordinazio Batzordea osatzea ere aurrikusita dago.